

Прокуратура України

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСНА ПРОКУРАТУРА

вул. Б. Хмельницького, 4, м. Харків, 61001

факс: 057 732-60-15

11 жовтня 2021 року № 09/2/2-1625-21
на № 26173/0/9-21 від 10.09.2021

**Виконувачу обов'язків
Голови Вищої ради правосуддя
Маловацькому О.В.**

вул. Студентська, 12-А, м. Київ, 04050

Шановний Олексію Володимировичу!

Харківською обласною прокуратурою розглянуто лист Вищої ради правосуддя від 10.09.2021 щодо опрацювання Щорічної доповіді за 2020 рік «Про стан забезпечення незалежності суддів в Україні», затвердженої рішенням Вищої ради правосуддя від 05.08.2021 № 1797/0/15-21 (далі – Щорічна доповідь).

У ході опрацювання обласною прокуратурою зосереджено увагу на питаннях, викладених у Розділі 3 Щорічної доповіді, а саме: дотримання адвокатами принципу законності та професійної етики у відносинах із судом, втручання у діяльність суддів з боку фізичних осіб.

Встановлено, що за 10 місяців 2020 року до Харківської обласної прокуратури надійшло 15 повідомлень суддів, які містили ознаки втручання в діяльність судді з метою перешкодити виконанню службових обов'язків, за результатами їх розгляду обласною прокуратурою по кожному повідомленню внесено відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань та розпочато кримінальні провадження за ч. 1 ст. 376 КК України (з них: у 14 – слідчими прийняті рішення про закриття кримінального провадження, 1 – перебуває у провадженні).

Слід зазначити, що за аналогічний період 2021 року до обласної прокуратури надійшло 19 повідомлень суддів вказаної категорії та розпочаті кримінальні провадження за ч. 1 ст. 376 КК України (з них: у 5 – слідчими прийнято рішення про закриття, у 14 – триває досудове розслідування).

Рішення про закриття кримінальних проваджень вказаної категорії ґрунтуються не лише на результатах всебічного, повного та об'єктивного дослідження обставин злочину, слідчими також беруться до уваги висновки членів ВРП про відсутність підстав для вжиття заходів щодо забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя за результатами перевірки відповідних повідомлень суддів.

Харківська обласна прокуратура
№09/2/2-16848вих-21 від
11.10.2021

арк.4

ВИЩА РАДА ПРАВОСУДДЯ
Вхідний № 8499/0/8-21
" 18 " жовтня 2021

Аналіз вказаних висновків засвідчив непоодинокі випадки надсилання суддями повідомлень про злочини, передбачені ч. 1 ст. 376 КК України, без належного правового реагування на оспорювані дії учасників судового процесу, які, судячи з викладених суддями у повідомленнях обставин, містили, зокрема, ознаки адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 185-3 КУпАП (прояв неповаги до суду) або ознаки порушення адвокатської етики.

Так, Вищою радою правосуддя засвідчено, що судді зазвичай не враховують інтерес до них з боку суспільства та право інших осіб висловлювати свої оціночні судження щодо здійснення правосуддя, а також не розрізняють спроби втручання в їхню діяльність із здійснення правосуддя та вираження іншими особами своїх думок, принушень, критики на адресу суддів, не реалізують надане законодавством право на відповідь, а також власне тлумачення оціночних суджень, надавши їм оцінку, при цьому явно хуліганські дії невідомих осіб (якими, як приклад, здійснено образливий напис з прізвиськом судді на фасаді будівлі суду) розцінюють як незаконний вплив на суддю (висновки членів ВРП від 23.11.2020, від 26.11.2020 та від 31.08.2021 про відсутність підстав для вжиття заходів щодо забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя за результатами перевірки повідомлень голови Другого апеляційного адміністративного суду Бершова Г.Є. та суддів Червонозаводського районного суду м. Харкова Шелест І.М., Балаклійського районного суду Харківської області Стригуненка В.М., затверджені рішеннями ВРП від 01.12.2020 № 3325/0/15-20 та від 02.09.2021 № 1934/0/15-21).

Крім того, попри наявність об'єктивних обставин, що свідчать про зловживання процесуальним правом учасника процесу на подання заяви про відвід, відповідні склади суду належним чином на такі дії не реагують, подані заяви про відвід не розглядають, однак, при цьому головуючим суддею направляється відповідне повідомлення про втручання в діяльність судді з метою перешкодити виконанню службових обов'язків (висновок члена ВРП 01.11.2020 про відсутність підстав для вжиття заходів щодо забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя за результатами перевірки повідомлення судді Східного апеляційного суду Сіверіна В.І., затверджений рішенням ВРП від 01.12.2020 № 3325/0/15-20).

Також у повідомленнях про злочин суддями нерідко ототожнюються неприпустимі для вживання в офіційних документах неетичні вислови стосовно суддів з фактичним втручанням в їх діяльність щодо здійснення правосуддя, а на дії окремих учасників судового процесу (зокрема адвокатів), які свідчать про явну зневагу до суду або встановлених у суді правил, головуючі, нехтуючи роз'ясненням пунктів 3, 16 постанови Пленуму Верховного Суду України від 13.06.2007 № 8 «Про незалежність судової влади», не порушують питання про притягнення винних до відповідальності за ст. 185-3 КУпАП.

Разом із цим попри наявність у діях адвоката складу дисциплінарного проступку судді самостійно не звертаються до відповідної кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури зі скаргами щодо дій адвоката (висновки членів ВРП від 22.12.2020, від 26.05.2021, від 16.06.2021, від 31.06.2021 та від

14.09.2021 про відсутність підстав для вжиття заходів щодо забезпечення незалежності суддів та авторитету правосуддя за результатами перевірки повідомлень суддів Зміївського районного та Нововодолазького районного судів Харківської області Шахової В.В. та Пархоменко І.О., Жовтневого районного суду м. Харкова Макарова В.О., Господарського суду Луганської області Віннікова С.В., Господарського суду Харківської області Жигалкіна І.П., затверджені рішеннями ВРП від 29.12.2020 № 3689/0/15-20, від 27.05.2021 № 1169/0/15-21, 01.07.2021 № 1443/15-21, від 02.09.2021 № 1934/0/15-21 та від 16.09.2021 № 2003/0/15-21).

Окрему проблему становлять численні факти подання суддями різних судів Харківської області повідомлень про втручання в їх діяльність щодо здійснення правосуддя, які обґрунтовано надсиленням через канцелярію суду однотипних письмових клопотань провокативного характеру, оформлених від імені окремого адвоката, а в поштові конверти невстановленою особою долучаються засоби, які імітують купюри різного номіналу та кількості, зокрема, доларів США та української гривні.

За всіма вказаними фактами обласною прокуратурою розпочато кримінальні провадження за ч. 1 ст. 376 КК України, досудове розслідування в яких здійснюється слідчими слідчого управління ГУНП в Харківській області, а саме: за повідомленнями суддів Господарського суду Харківської області Люшні А.І., Вовчанського районного суду Харківської області Сербіненко І.В., Харківського районного суду Харківської області Назаренка О.В., Карасави І.О., Жовтневого районного суду м. Харкова Рубіжного С.О., Держинського районного суду м. Харкова Семіряда І.В., Фрунзенського районного суду м. Харкова Бабкової Т.В., Харківського окружного адміністративного суду Мар'енко Л.М., Харківського апеляційного суду Кругової С.С., Пилипчук Н.П., Котелевець А.В.

Постановою процесуального керівника від 10.09.2021 в порядку ст. 217 КПК України матеріали вищевказаних кримінальних проваджень об'єднано в одне.

Аналіз текстів клопотань, що надійшли на ім'я суддів-заявників дає підстави вважати, що вони складені однією людиною, особу якої на даний час органом досудового розслідування не встановлено, однак, яка не є адвокатом, від імені якого оформлені відповідні клопотання провокативного характеру.

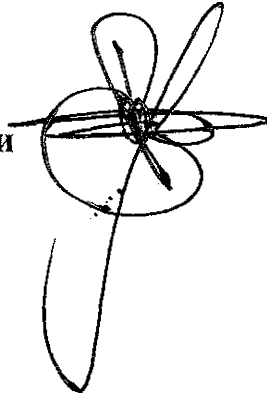
При цьому аналізом відомостей, наявних в матеріалах кримінальних проваджень, у текстах вищевказаних повідомлень суддів та в Єдиному державному реєстрі судових рішень відсутні дані про належний процесуальний розгляд суддями таких клопотань із наданням власної оцінки провокативним судженням, зазначеним у них.

Ураховуючи викладене, наведені окремі випадки, які, на думку суддів, мали ознаки втручання у здійснення правосуддя з боку адвокатів, інших учасників процесу та невстановлених осіб, можуть свідчити про необхідність загострення уваги суддівської спільноти на забезпеченні дотримання всіма учасниками судового процесу вимог законодавства про гарантії

недоторканності та незалежності суддів, що регламентовано Конституцією і законами України, не лише за допомогою складання повідомлень про втручання в їхню діяльність із здійснення правосуддя (на підставі яких Харківською обласною прокуратурою у відповідності до вимог ст. 214 КПК України беззаперечно вносяться відомості до Єдиного реєстру досудових розслідувань за ч. 1 ст. 376 КК України), а й шляхом застосування інших передбачених законодавством заходів, у тому числі адміністративного та дисциплінарного впливу на осіб, у діях яких вбачаються зневага до суду або порушення встановлених в суді правил.

З повагою

Керівник обласної прокуратури

A handwritten signature in black ink, consisting of several overlapping loops and a long vertical stroke at the bottom, positioned over the text of the official title.

Олександр ФІЛЬЧАКОВ